

ODPOVEDE EURÓPSKEJ KOMISIE

NA OSOBITNŤ SPRÁVU EURÓPSKEHO DVORA AUDÍTOROV

Integrácia vnútorného trhu s elektrinou

Komplexné právne štruktúry, oneskorenia, nedostatky v riadení a neúplný dohľad nad trhom bránia úplnému dosiahnutiu ambiciózneho cieľa

Obsah

I. STRUČNÉ ODPOVEDE KOMISIE.....	3
II. ODPOVEDE KOMISIE NA HLAVNÉ PRIPOMIENKY EDA.....	4
1. Regulačný rámec pre integráciu trhov EÚ s elektrinou.....	4
2. Vykonávanie regulačného rámca.....	5
3. Vykonávanie nariadenia REMIT agentúrou ACER.....	7
III. ODPOVEDE KOMISIE NA ODPORÚČANIA EDA.....	7
Odporúčanie 1 – Zjednodušenie vykonávania regulačného rámca.....	7
Odporúčanie 2 – Posilnenie rámca monitorovania pre sieťové usmernenia.....	8
Komisia prijíma odporúčanie 2 písm. b).....	8
Zmena nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2013 zo 14. júna 2013 o predkladaní a uverejňovaní údajov na trhoch s elektrickou energiou si vyžaduje prijatie vykonávacieho aktu v rámci postupu preskúmania, pričom proces sa začne až po preskúmaní.....	8
Odporúčanie 3 – Posilnenie dohľadu agentúry ACER nad integritou veľkoobchodných trhov.....	8
Odporúčanie 4 – Urýchlenie využívania poplatkov podľa nariadenia REMIT na riešenie nedostatkov v rámci dohľadu agentúry ACER nad trhom.....	9
Odporúčanie 5 – Zlepšenie riadenia agentúry ACER.....	9
Odporúčanie 6 – Zlepšenie transparentnosti a zodpovednosti agentúry ACER.....	9
Odporúčanie 7 – Posúdenie potreby rámca na konzistentné uplatňovanie sankcií.....	9

V tomto dokumente sa predkladajú odpovede Európskej komisie na pripomienky k osobitnej správe Európskeho dvora audítorov v súlade s článkom 259 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré budú uverejnené spoločne s osobitnou správou.

I. STRUČNÉ ODPOVEDE KOMISIE

Veľké úsilie Európskej únie zamerané na ďalšiu integráciu trhov s elektrinou v Európe a na posilnenie cezhraničného obchodu prinieslo za posledné desaťročie občanom a spotrebiteľom EÚ značné prínosy. Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) odhaduje tieto prínosy na približne 34 miliárd EUR na základe toho, že sa umožňuje cezhraničný obchod medzi členskými štátmi a zlepšuje sa bezpečnosť dodávok vo väčšej geografickej oblasti¹. Hoci súčasná energetická kríza odhalila slabé stránky koncepcie trhu s elektrinou, takisto sa ukázalo, že existencia integrovaného trhu pomohla zabrániť obmedzovaniu dodávok elektriny alebo stavom bez napätia v určitých regiónoch, pretože umožnila tok elektriny vyrobenej vo veľkej zemepisnej oblasti tam, kde je potrebná.

Prepojenie trhu², čo znamená, že s elektrinou a kapacitami spojovacích vedení na jej prenos možno jednoducho obchodovať v rámci spoločnej platformy EÚ na obchodovanie, zaznamenalo ďalšie zlepšenie, a to na denných aj vnútrodenných trhoch. Komisia sa domnieva, že od roku 2022 sa prepojenie denných trhov úspešne realizovalo na všetkých hraniciach medzi členskými štátmi EÚ. V neposlednom rade to bolo možné vďaka sieťovým predpisom a usmerneniam, nariadeniam Komisie prijatým na základe splnomocnení obsiahnutých v nariadení (ES) č. 714/2009 [teraz nariadenie (EÚ) 2019/943] a vypracovaným v úzkej spolupráci s organizáciou Európskej siete prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu (ENTSO pre elektrinu) a s agentúrou ACER. Táto úzka spolupráca je kľúčová nielen z dôvodu potreby využiť odbornosť, ktorá je v tomto odvetví k dispozícii, ale aj z dôvodu dosiahnutia „zodpovednosti“ za uplatňovanie pravidiel kľúčovými zainteresovanými stranami, keďže sa tým uľahčuje vykonávanie pravidiel. Sieť ENTSO pre elektrinu, regulačné orgány členských štátov pre energetiku a agentúra ACER sú z rovnakých dôvodov zapojené do vypracovania dodatočných záväzných a podrobných pravidiel podľa určitých usmernení pre elektrinu.

Cieľ stanovený Európskou radou, ktorým je dokončenie integrácie vnútorného trhu s energiou do roku 2014³, sa ešte v plnej miere nedosiahol. Napriek tejto politickej dohode hláv štátov a predsedov vlád všetkých členských štátov EÚ sa vnútroštátne okolnosti a záujmy líšia, čo si vyžaduje kompromisy pri snahe dohodnúť sa na zlepšeníach regulačného rámca EÚ. Napríklad prepracované znenie nariadenia (EÚ) 2019/943 by sa mohlo schváliť len v prípade, že sa členským štátom poskytne viac času na prispôbenie štruktúry ich trhov (ponukové oblasti) fyzickej realite (dostupné kapacity sústavy).

Napriek významnému pokroku, ktorý sa doteraz dosiahol, je preto integrácia⁴ európskych trhov s elektrinou prebiehajúcim procesom, a to aj z dôvodu, že nové výzvy, medzi ktoré patrí súčasná energetická kríza, si vyžadujú nové odpovede. Úsilím o optimalizáciu fungovania koncepcie trhu s elektrinou by sa nemalo oslabiť úsilie o vykonávanie existujúceho rámca. Zahŕňa to zlepšovanie práv spotrebiteľov, prácu smerom k dosiahnutiu cieľa aspoň 70 % kapacít spojovacích vedení dostupných na trhu v roku 2025, štruktúrovanie trhu tak, aby v prípade potreby poskytoval správne investičné signály, ako aj identifikáciu a odstraňovanie narušení a zlyhaní trhu. Jasne to dokazuje správa o stave energetickej únie 2022 prijatá 18. októbra 2022.

¹ Pozri body zhrnutia a bod 38 pripomienok v správe EDA.

² Pozri body 34, 35, 37, 42 pripomienok v správe EDA.

³ Pozri bod 23 rozsahu auditu a audítorského prístupu a body 33 a 37 pripomienok v správe EDA.

⁴ Pozri bod 27 rozsahu auditu a audítorského prístupu a body 40 a 97 pripomienok v správe EDA.

II. ODPOVEDE KOMISIE NA HLAVNÉ PRIPOMIENKY EDA

1. Regulačný rámec pre integráciu trhov EÚ s elektrinou

Európske trhy s elektrinou sú regulované na úrovni EÚ komplexným súborom právnych predpisov EÚ, ktorý sa v priebehu viac ako 20 rokov postupne aktualizoval. Dôležitým krokom bolo nariadenie (ES) č. 714/2009, ktorým sa zaviedli sieťové predpisy a usmernenia pre elektrinu predstavujúce nariadenia Komisie, ktoré boli vypracované v spolupráci s prevádzkovateľmi prenosovej sústavy (PPS) a s agentúrou ACER. V týchto sieťových predpisoch a usmerneniach pre elektrinu sa stanovujú záväzné technické pravidlá potrebné na uľahčenie cezhraničných tokov a obchodu s elektrinou, čím sa dopĺňajú a posilňujú pravidlá upravujúce európske elektrizačné sústavy a trhy s elektrinou.

Komisia sa domnieva, že zvolený legislatívny prístup prispel k zlepšeniu fungovania trhov EÚ s elektrinou a k podpore integrácie trhu. Závery, ku ktorým dospel EDA, sú založené na ukazovateľoch, ako je cenová konvergencia medzi ponukovou oblasťou alebo objem cezhraničného obchodu. Komisia sa domnieva, že cenová konvergencia nie je sama osebe cieľom, pretože by si vyžadovala nadmerné investície do infraštruktúry sústavy⁵.

Posledná revízia súboru právnych predpisov EÚ sa uskutočnila v rokoch 2016 až 2019, ktorej výsledkom bolo najmä prepracované znenie smernice (EÚ) 2019/944 o elektrine, prepracované znenie nariadenia (EÚ) 2019/943 o elektrine a prepracované znenie nariadenia (EÚ) 2019/942 o agentúre ACER. V dôsledku medziinštitucionálnych rokovaní s Európskym parlamentom a Radou priniesli tieto prepracované znenia kľúčové ustanovenia sieťových predpisov a usmernení (nariadenia Komisie) do sekundárneho práva EÚ (prijatého Európskym parlamentom a Radou), napríklad základné pravidlá sprístupňovania cezhraničných kapacít spojovacích vedení na účely obchodu. V tejto odpovedi sa Komisia zameriava na štyri usmernenia pre elektrinu⁶, ktoré odrážajú rozsah príslušných pravidiel EÚ prijatých EDA.

Komisia však zdôrazňuje, že vykonávanie pravidiel EÚ treba vnímať ako celok, a to nielen pokiaľ ide o tieto štyri usmernenia pre elektrinu. Napríklad v rámci medziinštitucionálnych rokovaní o balíku opatrení v oblasti čistej energie sa spoluzákonodarcovia rozhodli zahrnúť kľúčové pravidlá relevantné pre preskúmanie usporiadania ponukových oblastí v rámci nariadenia (EÚ) 2019/943⁷. Proces preskúmania ponukových oblastí sa preto musí posudzovať ucelene spolu s príslušnými pravidlami týkajúcimi sa usporiadania ponukových oblastí obsiahnutými vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2015/1222, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia (CACM). Komisia sa domnieva, že hlavným faktorom, ktorý neumožňuje cenovú konvergenciu medzi ponukovými oblasťami, je nedostatok fyzickej kapacity spojovacích vedení. Napríklad cenová konvergencia je takmer úplná medzi Španielskom a Portugalskom, ale oveľa nižšia medzi Španielskom a Francúzskom. Dôvodom nie je existencia trhových prekážok, ktoré môžu viesť k tomu, že kapacita spojovacích vedení nebude k dispozícii na účely obchodu, ale obmedzená kapacita

⁵ Pozri bod 02 zhrnutia, zistenia v regulačnom rámci EÚ, bod 51 pripomienok a odporúčanie 1 v správe EDA.

⁶ Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1222, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia (CACM), nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1719, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie dlhodobých kapacít (FCA), nariadenie Komisie (EÚ) 2017/2195, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v elektrizačnej sústave (EB) a nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1485, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy.

⁷ Články 14 až 16.

spojovacích vedení. Komisia poznamenáva, že EDA používa ako ukazovatele okrem iného objem cezhraničného obchodu. Podľa názoru Komisie však nie je dôležitý objem obchodu, ale že obchodom s elektrinou sa zvyšuje sociálne zabezpečenie európskych odberateľov a že sa ním uľahčuje integrácia obnoviteľných zdrojov energie.

Spoluzákonodarcovia stanovili proces prijímania nových sieťových predpisov v nariadení (ES) č. 714/2009. Nové sieťové predpisy navrhujú prevádzkovatelia prenosovej sústavy spolupracujúci v rámci siete ENTSO pre elektrinu, pričom ide o subjekt zriadený nariadením (ES) č. 714/2009. Vypracovanie sieťových predpisov z tohto dôvodu trvalo evidentne určitý čas, keďže bolo nutné najprv zriadiť sieť ENTSO pre elektrinu a agentúru ACER. Kým sieť ENTSO pre elektrinu pracovala na návrhoch záväzných sieťových predpisov, agentúra ACER riadila paralelný a dobrovoľný proces vykonávania. Vďaka tomu bolo možné už pred prijatím a vykonávaním sieťových predpisov a usmernení využiť niektoré hospodárske úžitky integrácie trhu, ako uviedol EDA⁸.

Keď sieť ENTSO pre elektrinu predložila svoje návrhy sieťových predpisov, ukázalo sa, že v prípade štyroch z nich nie je úroveň podrobnosti a pokročilosti dostatočná a že nebude možné ich ako také prijať. Takisto sa usúdilo, že úroveň technických podrobností by bola taká zložitá a vysoká (napr. vrátane podrobnejších pravidiel na úrovni celej EÚ, ale zároveň prispôbovaných rôznym regiónom v rámci EÚ), že stanovenie takýchto podrobných pravidiel by nebolo pre nariadenia Komisie vhodné. Preto sa usúdilo, že vypracovanie takýchto technických podrobností prostredníctvom podmienok alebo metodík stanovených v usmerneniach pre elektrinu, ktoré podliehajú schváleniu regulačnými orgánmi, je efektívnejšou alternatívou. Pravidlá stanovené priamo v usmerneniach by v dôsledku toho už mohli nadobudnúť účinnosť, pričom oneskorenia pri vypracovaní zložitejších podrobných pravidiel by neoddliali pokrok pri prijímaní iných pravidiel. Komisia zdôrazňuje, že podmienky a metodiky, ako sú sieťové predpisy a usmernenia, sú záväzné a podobne ako rozhodnutia agentúry ACER alebo rozhodnutia regulačných orgánov členských štátov môžu a musia byť presadzované týmito regulačnými orgánmi. Prístup stanovenia podrobnejších technických pravidiel prostredníctvom podmienok a metodík potvrdil zákonodarca [pozri nariadenia (EÚ) 2019/942 a 2019/943].

Pri vykonávaní posúdenia vplyvu sa Komisia domnievala, že včasné prijatie usmernení by malo zásadný význam pre ďalšiu integráciu existujúcich vnútroštátnych trhov s elektrinou. Vnútroštátne trhy mali určité spoločné prvky (napr. používanie metódy marginálnej cenotvorby na denných trhoch), ale aj svoje vlastné špecifiká. Usmernenia umožňujú dosiahnuť skutočne celoeurópsky trh s elektrinou, pričom sa zohľadňuje táto skutočnosť a nadväzuje sa na značnú prípravnú prácu, ktorú vykonali sieť ENTSO pre elektrinu a agentúra ACER. Na druhej strane by snaha o navrhnutie „ideálnej“ koncepcie trhu s elektrinou kvázi od nuly znamenala nielen upustenie od tejto prípravnej práce, ale takisto by sa tým brzdilo a oneskorilo vykonávanie, čo by viedlo k pomalšiemu pokroku v integrácii trhu. Výsledkom súčasnej koncepcie trhu s elektrinou bol väčší výber pre spotrebiteľov, pričom roky pomáhala zabezpečiť cenovo dostupné dodávky elektriny. Súčasná energetická kríza však jasne poukázala na určité nedostatky regulačného rámca, a preto má Komisia v úmysle prehodnotiť určité pravidlá EÚ upravujúce veľkoobchodné trhy s elektrinou s cieľom predložiť návrh v roku 2023.

2. Vykonávanie regulačného rámca

Základný systém riadenia, na ktorom je založený trh EÚ s elektrinou, bol zavedený tretím balíkom opatrení pre vnútorný trh s energiou v roku 2009:

- oddelení prevádzkovateľa prenosovej a distribučnej sústavy (PPS a PDS). To znamená, že prevádzkovatelia elektrizačnej sústavy môžu konať bez toho, aby boli ovplyvnení potenciálne protichodnými záujmami ako výrobcovia alebo dodávateľia elektriny. PPS spolupracujú

⁸ Pozri body 39 a 42 pripomienok správy EDA.

v rámci Európskej siete prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu (ENTSO pre elektrinu),⁹

- nezávislé regulačné orgány v oblasti energetiky na úrovni členských štátov, ktoré na úrovni EÚ dopĺňa Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER).

Výsada agentúry ACER prijímať záväzné rozhodnutia v spolupráci s regulačnými orgánmi členských štátov v oblasti energetiky má zásadný význam pre integráciu trhov s elektrinou. Politicky najcitlivejšie rozhodnutia nemôže prijať len riaditeľ, ale vyžadujú si schválenie dvomi tretinami regulačných orgánov členských štátov zastúpených v rade regulačných orgánov agentúry ACER. Tým sa obmedzuje riziko, že malý počet regulačných orgánov zabráni agentúre ACER prijímať záväzné rozhodnutia. To je kľúčový dôvod doteraz dosiahnutých úspechov integrácie trhu s elektrinou: v mnohých ďalších oblastiach politiky je potrebné dosiahnuť pridanú hodnotu integrácie EÚ prostredníctvom „otvorenej metódy koordinácie¹⁰“, ako sú požiadavky na podávanie správ a partnerský tlak. Naopak, trhy s elektrinou v EÚ sú regulované komplexným súborom záväzných pravidiel na úrovni EÚ. Tieto pravidlá sa vypracúvajú v úzkej spolupráci s regulačnými orgánmi členských štátov, ale bez toho, aby v súvislosti s jednotlivými národnými záujmami existovalo právo veta.

Tento systém riadenia bol preukázaný a testovaný a po niekoľkých revíziách bol potvrdený prepracovaným znením smernice (EÚ) 2019/944 o elektrine, prepracovaným znením nariadenia (EÚ) 2019/943 o elektrine a prepracovaným znením nariadenia (EÚ) 2019/942 o agentúre ACER, ako aj následnou cieľovou zmenou usmernení pre elektrinu¹¹. Tieto revízie zahŕňajú:

- presnejšie pravidlá týkajúce sa práva regulačných orgánov členských štátov ukladať sankcie alebo navrhnúť, aby príslušný súd uložil takéto sankcie, čím sa posilní ich právomoc presadzovať pravidlá EÚ vrátane rozhodnutí agentúry ACER,
- pravidlá o opatreniach regulačných orgánov členských štátov na presadzovanie v prípade potreby so zapojením agentúry ACER, ak si sieť ENTSO pre elektrinu alebo iné subjekty zriadené podľa práva EÚ neplnia povinnosti,
- zjednodušenie procesu vypracúvania sieťových predpisov a usmernení, ako aj podmienok alebo metodík podľa usmernení tým, že sa agentúre ACER poskytne právo a povinnosť v prípade potreby revidovať návrhy predložené sieťou ENTSO pre elektrinu.

Podľa článku 45 ods. 1 nariadenia 2019/942 o agentúre ACER Komisia vykoná do 5. júla 2024 s pomocou nezávislého externého experta hodnotenie, ktorého cieľom je posúdiť výsledky agentúry ACER vzhľadom na jej ciele, mandát a úlohy. V tejto súvislosti Komisia posúdi, či je úloha agentúry ACER v rámci systému riadenia pri dosahovaní a zabezpečení integrovaných trhov s elektrinou stále vhodná na daný účel. V hodnotení sa však starostlivo zväži potenciálny vplyv na vykonávanie a presadzovanie pravidiel EÚ, ale aj hľadisko finančného vplyvu. Regulačné orgány v súčasnosti významne prispievajú k práci agentúry ACER. V prípade, že prácu, ktorú vykonávajú ich zástupcovia v štyroch pracovných skupinách agentúry ACER a v 14 osobitných skupinách, majú prevziať zamestnanci agentúry ACER, agentúra ACER môže potrebovať značné dodatočné ľudské a finančné zdroje.

⁹ Prepracovaným znením nariadenia (EÚ) 2019/943 o elektrine sa spolu so subjektom PDS EÚ zaviedol podobný subjekt pre PDS.

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/glossary/open-method-of-coordination.html>

¹¹ vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/280 z 22. februára 2021, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2015/1222, (EÚ) 2016/1719, (EÚ) 2017/2195 a (EÚ) 2017/1485 s cieľom zosúladiť ich s nariadením (EÚ) 2019/943.

3. Vykonávanie nariadenia REMIT agentúrou ACER

Komisia si je vedomá toho, že agentúra ACER nemá na vykonávanie svojej úlohy podľa nariadenia REMIT¹² dostatočné ľudské a finančné zdroje. Komisia reagovala dvoma spôsobmi:

1. využila novú možnosť stanovenú v článku 32 nariadenia (EÚ) 2019/942 o agentúre ACER na zavedenie poplatkov za úlohy agentúry ACER podľa nariadenia REMIT. Rozhodnutím Komisie (EÚ) 2020/2152 zo 17. decembra 2020 sa agentúre ACER poskytujú potrebné dodatočné príjmy;
2. stanovisko Komisie z 5. októbra 2021 k návrhu programového dokumentu agentúry ACER na obdobie 2022 – 2024 a k dostatočnosti finančných a ľudských zdrojov, ktoré má agentúra k dispozícii, bolo doplnené legislatívnym finančným výkazom, ktorý agentúre ACER poskytol ďalších 15 pracovných miest na vykonávanie nariadenia REMIT. Tieto nové pracovné miesta sa budú postupne zavádzať až do roku 2027, pričom sa zohľadní výzva týkajúca sa prijímania zamestnancov s primeranou odbornosťou a úsilie potrebné na nasadenie nových zamestnancov v tímoch agentúry ACER pre nariadenie REMIT.

Počnúc rokom 2022, agentúra ACER získa dodatočné ľudské zdroje predstavujúce 15 ekvivalentov plného pracovného času v roku 2027¹³. Riešenie výziev v oblasti vykonávania spôsobených nedostatočným počtom zamestnancov si však vyžaduje určitý čas vzhľadom na potrebu nájsť a prijať kvalifikovaných pracovníkov a v prípade potreby vyškoliť nových zamestnancov. Komisia je však presvedčená, že nové príjmy z poplatkov a ďalších 15 pracovných miest umožnia agentúre ACER primerane si plniť úlohy podľa nariadenia REMIT. Počet dodatočných pracovných miest uvedený v stanovisku Komisie vychádza z posúdenia Komisie týkajúceho sa pracovnej záťaže a dostatočných zdrojov agentúry. Komisia poznamenáva, že zvýšenie počtu pracovných miest je výnimočným krokom, pričom sa zohľadňujú požiadavky Komisie na stabilný personál a silná politická línia, že rozpočet agentúr (pokiaľ ide o ročnú dotáciu EÚ a pracovné miesta v rámci plánu pracovných miest) možno zvýšiť len prostredníctvom legislatívneho návrhu na predĺženie mandátu agentúry.

Komisia však zdôrazňuje, že akékoľvek regulačné zmeny vedúce k dodatočným úlohám a pracovnej záťaži agentúry ACER, napr. v súvislosti s možnými zlepšeniami rámca nariadenia REMIT s cieľom zvýšiť transparentnosť trhu, monitorovacie kapacity, ako aj v záujme efektívnejšieho a účinnejšieho dohľadu nad možnými prípadmi zneužívania trhu v EÚ, by si vyžadovali riadne posúdenie vplyvu na ľudské a finančné zdroje agentúry ACER.

¹² Nariadenie (EÚ) č. 1227/2011 z 25. októbra 2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou.

¹³ Stanovisko Komisie z 5. októbra 2021 k návrhu programového dokumentu Agentúry Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky na obdobie 2022 – 2024 a k dostatočnosti finančných a ľudských zdrojov, ktoré má agentúra k dispozícii. COM(2021) 7024 final.

III. ODPOVEDE KOMISIE NA ODPORÚČANIA EDA

Odporúčanie 1 – Zjednodušenie vykonávania regulačného rámca

Komisia by mala:

- a) **pri vypracúvaní sieťových predpisov a usmernení systematicky posudzovať náklady a prínosy stanovenia ich ďalšieho vykonávania prostredníctvom prijatia podmienok alebo metodík, najmä vzhľadom na administratívnu záťaž, ktorú by mohli predstavovať pre agentúru ACER, národné regulačné orgány a ďalšie zúčastnené strany. (Cieľový dátum vykonania: od roku 2023)**

Komisia prijíma odporúčanie 1 písm. a).

- b) **opätovne posúdiť pravidlá EÚ upravujúce tvorbu veľkoobchodných cien elektriny so zreteľom na súčasnú energetickú krízu a zvýšenie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. (Cieľový dátum vykonania: 2023)**

Komisia prijíma odporúčanie 1 písm. b).

V roku 2023 Komisia plánuje ciele revíziu kľúčových pravidiel pre vnútorný trh EÚ s elektrinou tak, aby spotrebitelia mali prospech z bezpečných a cenovo dostupných dodávok elektriny vyrobenej z obnoviteľných a nízkouhlíkových zdrojov, a to v súvislosti s vysokými cenami energie pozorovanými v kontexte súčasnej energetickej krízy.

- c) **stanoviť pravidlá stimulujúce flexibilitu odberu. (Cieľový dátum vykonania: 2025)**

Komisia prijíma odporúčanie 1 písm. c).

Do roku 2025 navrhne nariadenie Komisie o sieťovom predpise alebo usmernenie o riadení odberu.

Odporúčanie 2 – Posilnenie rámca monitorovania pre sieťové usmernenia

- a) **Komisia a agentúra ACER by mali objasniť stratégiu, pokiaľ ide o monitorovanie a vykonávanie vplyvov sieťových predpisov/usmernení, a dôsledne ju uplatňovať v priebehu času a v rámci členských štátov. (Cieľový dátum vykonania: 2023)**

Komisia prijíma odporúčanie 2 písm. a).

Agentúra ACER pravidelne podáva Komisii správy prostredníctvom rôznych kanálov, v neposlednom rade prostredníctvom pravidelných neformálnych dvojstranných kontaktov na pracovnej úrovni. Komisia zvažuje, ako by sa formalizovanejším prístupom mohla zvýšiť jasnosť, a zároveň sa bude snažiť minimalizovať vplyv dodatočnej pracovnej záťaže spojenej s formalizovanejším podávaním správ na podstatnú prácu priamo relevantnú pre vykonávanie sieťových predpisov a usmernení.

- b) **Komisia by mala preskúmať nedostatky platformy transparentnosti a rámec EÚ pre energetické údaje s podporou agentúry ACER a v prípade potreby prijať nápravné legislatívne opatrenia. (Cieľový dátum vykonania: 2025)**

Komisia prijíma odporúčanie 2 písm. b).

Zmena nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2013 zo 14. júna 2013 o predkladaní a uverejňovaní údajov na trhoch s elektrickou energiou si vyžaduje prijatie vykonávacieho aktu v rámci postupu preskúmania, pričom proces sa začne až po preskúmaní.

Odporúčanie 3 – Posilnenie dohľadu agentúry ACER nad integritou veľkoobchodných trhov

(Ciel'ový dátum vykonania: 2025)

S cieľom zlepšiť dohľad nad trhmi a zabrániť možným narušeniam trhu by agentúra ACER mala v plnej miere vykonávať nariadenie REMIT, napríklad doplnením rozsahu údajov dohľadu nad trhom podľa nariadenia REMIT, zvýšením pokrytia zneužívajúceho konania, ktoré monitoruje, a posilnením cezhraničnej spolupráce pri vyšetrowaní vytvorením vyšetrovacích skupín.

Komisia berie na vedomie, že toto odporúčanie je určené agentúre ACER.

Odporúčanie 4 – Urýchlenie využívania poplatkov podľa nariadenia REMIT na riešenie nedostatkov v rámci dohľadu agentúry ACER nad trhom

(Ciel'ový dátum vykonania: do konca roka 2023)

Agentúra ACER by mala urýchliť používanie dodatočných finančných zdrojov prijatých prostredníctvom poplatkov podľa nariadenia REMIT na riešenie nedostatkov v rámci svojich činností na vykonávanie nariadenia REMIT (napríklad zastaraný systém IT, nedostatok zamestnancov). Agentúra ACER by mala zlepšiť monitorovanie potrebného počtu zamestnancov na rôznych oddeleniach na základe svojich stanovených priorit.

Komisia berie na vedomie, že toto odporúčanie je určené agentúre ACER.

Odporúčanie 5 – Zlepšenie riadenia agentúry ACER

(Ciel'ový dátum vykonania: 2025)

Komisia by mala vyhodnotiť a navrhnúť zlepšenia riadenia agentúry ACER posilnením nezávislosti od národných regulačných orgánov a národných záujmov, právomocí na presadzovanie a konvergenčných nástrojov.

Komisia čiastočne prijíma odporúčanie 5, pretože sa nemôže zaviazat' k legislatívnemu návrhu pred vykonaním hodnotenia podľa plánu spoluzákonodarcov. Podľa článku 45 ods. 1 nariadenia 2019/942 o agentúre ACER Komisia vykoná do 5. júla 2024 hodnotenie, ktorého cieľom je posúdiť výsledky agentúry ACER vzhľadom na jej ciele, mandát a úlohy. V rámci hodnotenia sa rieši najmä prípadná potreba zmeniť mandát agentúry ACER a finančný vplyv každej takejto zmeny.

Odporúčanie 6 – Zlepšenie transparentnosti a zodpovednosti agentúry ACER

(Ciel'ový dátum vykonania: do roku 2023)

Agentúra ACER by mala zlepšiť transparentnosť a zodpovednosť svojej činnosti uľahčením prístupu verejnosti k dokumentom a údajom obsiahnutým na svojom webovom sídle, zabezpečením úplného a včasného zverejnenia svojich rozhodnutí a údajov v súlade s právnymi požiadavkami a zavedením jasne vymedzenej politiky transparentnosti založenej na osvedčených postupoch.

Komisia berie na vedomie, že toto odporúčanie je určené agentúre ACER.

Odporúčanie 7 – Posúdenie potreby rámca na konzistentné uplatňovanie sankcií

(Ciel'ový dátum vykonania: 2023)

Na účely podpory dodržiavania súladu s predpismi EÚ a predchádzania regulačnej arbitráži by Komisia mala:

- a) **posúdiť, či sa sankcie za porušenia predpisov EÚ uzákoňujú a uplatňujú konzistentne vo všetkých členských štátoch.**

Komisia čiastočne prijíma odporúčanie 7 písm. a).

Opatrenia na presadzovanie vo všeobecnosti a najmä sankcie do veľkej miery závisia od vnútroštátnych administratívnych pravidiel a kultúry. Komisia posúdi, či národné regulačné orgány majú nástroje na presadzovanie pravidiel EÚ, a teda či členské štáty správne transponujú článok 59 ods. 3 písm. d) smernice 2019/944 o elektrine.

- b) **v opodstatnených prípadoch vytvoriť rámec stanovujúci minimálne spoločné požiadavky na sankcie.**

Komisia čiastočne prijíma odporúčanie 7 písm. b).

Nie je možné vytvoriť „rámec stanovujúci minimálne spoločné požiadavky na sankcie“ pre všetky možné sankcie, ktoré môžu národné regulačné orgány uložiť vzhľadom na mnohé možné porušenia právnych predpisov týkajúcich sa pravidiel pre vnútorný trh EÚ s energiou, na ktoré sa vzťahuje článok 59 ods. 3 písm. d) smernice o elektrine. Naopak, pokiaľ ide o presnejšiu pôsobnosť nariadenia REMIT, mohol by sa zväziť harmonizovanejší rámec pre sankcie.